75 років Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV. Ч. 42. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 5-го БЕРЕЗНЯ 1968 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. TUESDAY, MARCH 5, 1968 No. 42. VOL. LXXV.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Понеділок, 4 березня, 1968

В АМЕРИЦІ

РОЧЕСТЕРСЬКИЙ РИМОКАТОЛИЦЬКИЙ Єпископ Фултон Дж. Шін анулює дарунок Урядові ЗДА, який він зробив був у Попелеву Середу, передавши секретареві міських і мешканевих справ парохію св. Бріджети разом із церквою, школою та всіми парафіяльними будинками вартости 680,000 дол. Єпископ Шін зробив це сам, без порозуміння з парохом. Проти цього дарунку парохіяни сильно протестували і пікетували єпископську канцелярію, носячи написи, що „Боже — важливіше як людські мешкання". Єпископ при дарунку зробив застереження, щоб ті доми були використані на мешкання для вбогих. Єпископ признав свою помилку і відкликав свій дарунок.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ДОМАГАЄТЬСЯ, щоб Конґрес якнайскорше схвалив шість законопроєктів про охорону споживачів. Президент висловив свої завваги, підписуючи законопроєкт про безпеку від пожежі. Джансон заявив, що законопроєкт про охорону споживачів заслуговує на те, щоб Конґрес їх якнайскорше вирішив. Президент згадав про проєкт, який має охороняти людей від надужить при позичках грошей і продажу товарів на рати. Чекають на схвалення законопроєкти про інспекцію м'яса, домашньої птиці та водних і газових інсталяцій.

НАФТОНАЛИВНИЙ КОРАБЕЛЬ ОВШЕН ІҐЕЛ, який пливе під прапором Ліберії, в неділю, 3-го березня розбився надвоє, і 5.7 мільйона ґалонів нафти розлилися по океані недалеко порту Сан Хуан в Порто Ріко, загрожуючи залити нафтою береги пляжі, з якої користають тепер туристи. Губернатор Порто Ріко, Ґіллермо Ірізаррі звернувся про допомогу до Федерального Уряду у Вашинґтоні. Корабель Іґел плив із нафтою з Венесуелі до рафінерії в Порто Ріко. Фльота допомогла своїми хемікаліями частинно розпустити нафту, що її розлив корабель.

В КАБІНЕТІ ПРЕЗИДЕНТА ДЖАНСОНА на початку березня не було трьох секретарів, які довший час були його найближчими співробітниками. Відійшов секретар оборони Роберт МекНамара, якого прощали з парадою найвищі достойники на чолі з Президентом. Залишив кабінет Президента секретар торгівлі Алєксандер Б. Травбрідж, якого прощав Президент. Відійшов і секретар здоров'я, освіти й добродійности Джан Вілліям Ґарднер, якого не прощали промовами вищі представники Уряду ані не нагороджували медалями (як МекНамару), бо він залишив свою працю по двох і півроку тому, що не погоджувався з тим, що Уряд не призначав досить фондів на те, щоб поборювати вбозтво і недуги в цій країні так, як поборюється ворога у В'єтнамі.

У СВІТІ

ТРИ ЗАХІДНІ ВИСОКІ КОМІСАРІ В ЗАХІДНЬОМУ БЕРЛІНІ ВІДКИНУЛИ ПРОТЕСТ СССР і Східньої Німеччини проти відбування у Західньому Берліні нарад Комісій західньо - німецького парляменту (бундестаґу). Східня Німеччина відгрожувалась „протизаходами" у випадку приїзду до Західнього Берліну таких Комісій. Напередодні тих засідань два східньо - німецькі гелікоптери совєтського типу демонстраційно кружляли над Західнім Берліном.

ЄГИПЕТСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ГАМАЛЬ АБДЕЛЬ НАССЕР ПРИСЯГНУВ на великому робітничому вічі, що араби відзискають всі свої землі, що їх Ізраїль зайняв під час 6-денної війни у червні мин. року. Нассер, як і всі інші арабські лідери, обурений фактом, що в Ізраїлі перестали говорити про ті арабські землі, як про „ворожу територію" і що різним місцевостям та об'єктам надано жидівські назви.

У ЛОНДОНІ ЗГОЛОШУЮТЬСЯ ДО АМЕРИКАНСЬКОЇ АМБАСАДИ щотижня по кількасот добровільців до В'єтнамської війни. Але амбасада приймає тільки нечисленних добровільців, бо військові власті можуть включати до своїх збройних сил тільки тих чужинців, які зголошуються на американській території. Ото ж ті британські добровільці — колишні військовики, або юнаки, що шукають пригод, мусять спершу переїхати до ЗДА.

ГРЕЦЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ГЕОРГ ПАПАДОПУЛЬОС ЗАЯВИВ на пресовій конференції в Атенах, що плебісцит над новою конституцією відбудеться в Греції „не скорше, як у червні і не пізніше, як 15 вересня". Нова конституція збереже Грецію, як конституційну монархію та „комунізм в ніякому випадку не матиме місця в політичному житті в Греції". Пападопульос обіцяв свободу для публічної дискусії над текстом нової конституції, хоч винятковий стан ще не буде скасований.

СЕКРЕТАРІЯТ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ ПРОГОЛОСИВ ЗАПЕРЕЧЕННЯ, наче б арабські країни погодились на переговори в справі замирення на Середньому Сході на Кипрі під проводом офіційного посередника ОН для цієї справи Гуннара Яррінґа. Проте названий шведський дипломат продовжує наради в Ню Йорку з репрезентантами Ізраїлю, Єгипту і Йорданії і, за газетними твердженнями, ці розмови є „на добрій дорозі".

У РИМІ ВІДБУЛИСЯ КІЛЬКАДЕННІ СТУДЕНТСЬКІ ДЕМОНСТРАЦІЇ з приводу проєкту реформ в університетах. В минулу п'ятницю коло 3.000 студентів переводили сутички з сильними відділами поліції, при чому понад 200 студентів і поліціянтів було поранених або потурбованих, а 225 студентів арештовано. Італійський сенат підтримав вимоги студентів.

ОБМЕЖЕННЯ В'ЇЗДУ ДО БРИТАНІЇ КОЛЬОРОВИХ ОСІБ СТАЛО ЗАКОНОМ. Всупереч сподіванню — британський уряд не підвищив первісної найвищої цифри для кольорових імігрантів з Азії й Африки, британських громадян: 1.500 осіб річно. Проте речник уряду обіцяв, що члени родини не входять в ту квоту, якщо дозвіл на в'їзд дістав голова родини. Тому припускають, що до Британії річно прибуватиме по 4.500 кольорових осіб. У Кенії, Танзанії й Індії з цього приводу велике обурення. Палата лордів затвердила цей закон тільки невеличкою більшістю 109 голосів проти 85. У керівній партії Праці поважний фермент, бо для переведення того закону треба було голосів консерватистів.

ПРЕЗИДЕНТ ЗАХІДНЬОЇ НІМЕЧЧИНИ ГАЙНРІХ ЛЮБКЕ РІШУЧЕ ЗАПЕРЕЧИВ в радіотелевізійній промові до німецького народу, наче би він будь-коли підписував чи тим паче, виготовлював пляни для будування кацетів за Гітлера. Він ствердив, що будівельна фірма Вальтера Шлемппа, в якій він працював, як цивільний інженер, взагалі ніяких таких плянів не робила, а сам В. Шлемпп це потвердив. Любке був двократно арештований за нацистів і пересидів 22 місяці в кацеті.

При кінці тижня Президент переводив інспекції й відпочивав у Порто Ріко

Летунська база в Реймі, Порто Ріко. — Президент Джансон при кінці тижня відбув інспекцію Космічного Центру в Гюстоні в Тексасі та відвідав фабрику літаків в Джорджії, яка випродукувала найбільший в світі пасажирський літак. В неділю Президент разом з родиною, дружиною пані Джансон та молодшою донькою Лусі і її чоловіком і маленьким їх синком перебув на острові Порто Ріко, де відпочивав та працював, підписуючи закони та приготовляючи нові звернення до Конґресу. В Марієтті, Джорджія, Президент бачив, як із фабрики літаків Корпорації Лакгід випущено готовий до летів найбільший у світі військовий пасажирський літак С-5А Галексі. 246 стіп довжини, на 18 ярдів менший від футбольної площі. Хвіст цього велета літака такий довгий, як 6 поверховий дім, а його вага становить 383 тонни. Літак С-5А може вести 220.000фунтів тягару на віддаль 3.050 миль. Летунство плянує купити 58 таких літаків, які зможуть вести по 844 пасажирів на випадок потреби.. Президент промовляв до 40.000 осіб перед цим літаком і сказав, що ця велика машина є знаком цього, що ми не залишимо нашого пляну, що веде нас до відповідальности. Мусимо гордо маршувати цим шляхом. „Бачимо тут великий крок вперед у ефективній військовій могутності Америки", — казав Президент. Американські вояки зможуть в цьому літаку летіти до місця призначення разом із своїм виряддом в кожній частині світу. В п'ятницю Президент бачив, як вправлялися астронавти в леті до Місяця в Гюстоні в Тексасі, а ввечері він передав пенсіонерам особисто найбільші, досі схвалені, збільшення пенсій соціяльного забезпечення. „Ми ніколи не можемо залишити фронту в космосі для іншої держави" — сказав президент Джансон під час візити Космічного Центру в Гюстоні в Тексасі.

Рутер домагається окремої конвенції для вирішення спору із АФП-КІО

Дітройт. — Голова спілки Об'єднані Автомобільні Робітники Волтер П. Рутер звернувся до проводу Американської Федерації Праці — Конґресу Індустрійних Організацій з домаганням відбути окрему конвенцію восени цього року, щоб розглянути пляни „модернізації й оживлення" цієї робітничої організації, яка є матірньою для численних робітничих спілок. Рутер заявив, що ним очолювана організація ОАР виступить із АФП-КІО, коли не скличуть окремої конференції. Коли ж конвенція відкине домагання автомобільних робітників, то і тоді автомобільні робітники покинуть АФП. Рутер проєктує відбути конференції з провідниками окремих спілок-членівАФП-КІО, щоб їх поінформувати про свої пляни, бо інші спілки заявляють, що вони не знають, до чого змагають автомобільні робітники.

В Торонті відбулася пресова конференція Організаційного Секретаріяту Тимчасової Координаційної Виховно-Освітньої Ради

Торонто, 21-го лютого ц. р. відбулася тут в залі Свято-Миколаївської Школи пресова конференція Організаційного Секретаріяту „Тимчасової Координаційної Виховно-Освітньої Ради". У конференції прийняли участь представники місцевої преси та запрошені представники суспільно-громадських середовищ. Під час конференції прослухано насвітлень актуальної проблематики виховно-освітньої дії, яку з'ясував мгр. З. Зелений, даючи коментар і відповідну інтерпретацію до синтези стверджень і постанов „Світової Виховно-Освітньої Сесії". Мгр. З. Зелений підкреслив гостроту комплексу виховно-освітніх проблем у поконґресовому етапі. Про нарис праці „Організаційного Секретаріяту Тимчасової Координаційної Виховно - Освітньої Ради" доповідала п. К. Палій. Вона звітувала із пройденого довголітнього етапу праці „Української Виховної Системи", проаналізувала певні аспекти постанов „Світової Виховно-Освітньої Сесії", показуючи їх конкретне значення в ідейній і творчо-реальній площинах, підкреслила конечність реалізування виховного ідеалу українця в діяспорі й для пожвавлення та прискорення активної дії запропонувала негайно, в порозумінні з шкільним референтом Комітету Українців Канади та Централею КУК, скликати ділову нараду з участю представників усіх шкільних та виховних центральних установ у Канаді. Пані Палій вказала на найсутєвіще питання, яким слід вважати потребу конкретної, скоординованої роботи всіх українських середовищ у Канаді і в цілій діяспорі.

РАДА ДИРЕКТОРІВ УККА РІШИЛА ВІДБУТИ ДЕСЯТИЙ КОНГРЕС АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ У 1969 РОЦІ

У цьому „Році прав людини" будуть проведені масові протестаційні акції проти нового терору і переслідувань в Україні

Ню Йорк. — Рада Директорів Українського Конгресового Комітету Америки рішила відбути Десятий Конґрес Американських Українців у наступному, 1969-му році, а цього року, що є „Роком Прав Людини", відбути масові протестаційні акції проти нової хвилі русифікації та нових актів терору і переслідувань в Україні, як це виявляють документи Вячеслава Чорновола та інших переслідуваних українських інтелектуалів. Ці та інші рішення винесено в результаті цілоденних нарад Ради Директорів, що відбулися тут у приміщеннях Українського Інституту Америки в суботу, 2-го березня, та були попереджені нарадами Екзекутиви УККА в п'ятницю, 1-го березня ввечері.

Збори Ради Директорів відкрив президент УККА проф. Лев Добрянський а проводив ними, як і попереднього дня нарадами Екзекутиви, третій віце-президент Лев Футала, бо екзекутивний віце-президент Йосип Лисогір не міг взяти участи в нарадах з уваги на похорон в родині, а другий віце-президент Антін Батюк відмовився від ведення нарад. Після прийняття з деяким доповненням запропонованого Екзекутивою порядку нарад, Рада Директорів погодилася на те, щоб до Екзекутиви УККА прийняти команданта Українських Американських Ветеранів Євгена Саґаша а до Політичної Ради прийняти на місце д-ра Володимира Михайлова інж. Нича та нових членів д-ра М. Чировського, як репрезентанта НТШ, та д-ра Юрія Мачука від Асоціяції Професорів. Крім цього, прийнято до відома інформацію директора канцелярії мґра Івана Базарка, що до 55 центральних українських установ, які працюють в системі УККА зголосили свій вступ ще Асоціяція Укр. Бібліотекарів та Союз Ветеранів Українського Резис-

Фінансові справи

Серію звітів членів Екзекутиви зопочаткував касир д-р Ярослав Падох, ствердивши на початку, що Український Народний Фонд УККА в 1967-му році приніс датків і пожертв на суму 82,194.02 дол., себто на 3.108.27 менше, як у попередньому, 1966-му році. Але, як зважити, що той сам апарат УККА, який збирає Народний Фонд, зібрав у 1967-му році понад 58,000 на Світовий Конґрес Вільних Українців, тоді ця різниця не змінює стану справи, що минулий рік був під оглядом зоірки на цілі УККА і спорідненого СКВУ дуже добрим. Після всіх видатків в касі УККА залишилося на 1968-ий рік сальдо в сумі 18,459.24 дол. На закінчення свого звіту д-р Я. Падох запропонував ряд резолюцій для посилення збіркової акції. Детальний звіт з усіх прибутків і розрахунків УККА подав голова його Контрольної Комісії мґр. Іван Винник, повідомивши, що цей звіт уже в найближчих днях буде переданий для опублікування в пресі. Д-р Падох на закінчення свого звіту запропонував бюджет УККА на 1968-ий рік на суму 107.000 дол.

Праця УККА в Ню Йорку і Вашинґтоні

Приготоване та передане всім учасникам нарад на письмі звідомлення екзекутивного віце-президента Йосипа Лисогора з праці УККА від останнього засідання Ради Директорів 4-го березня 1967-го року до кінця грудня того року зреферував у неприявності звітодавця директор Канцелярії УККА мґр. Іван Базарко. Цей звіт буде надрукований вже в черговому числі „Свободи". Президент УККА проф. Л. Добрянський поінформував про свою працю у Вашинґтоні, зокрема про такі акції, як відзначування роковин 22-го січня і Тижня Поневолених...

(Закінчення на стор. 4-ій)

РЕЗОЛЮЦІЇ РАДИ ДИРЕКТОРІВ УККА

Рада Директорів прийняла ряд резолюцій, зголошених або Президією, або окремими членами Ради з залі. Одні резолюції будуть обмірковувані разом з іншими проєктами в окремих Комісіях, конкретно — Статутовій, всі інші отримають остаточну редакцію й стилізацію у спеціяльно для цієї цілі покликаній Комісії.

Прийнято резолюції в таких справах:

Проєкт д-ра М. Ценка щодо статутового зобов'язання різних членських установ і організацій до вплати на Народній Фонд певних означених сум та щодо критерій участи в Конґресах Американських Українців на базі вплат до УНФонду;

Подяка Ради Директорів Екзекутиві і Канцелярії УКК за працю у користь скликання й переведення першого Світового Конґресу Вільних Українців;

Натаврувати „Заяву" 35-ох працівників і викладачів американських високих шкіл, висланої до Брежнєва, Косиґіна і їх підвладних у Києві;

Внесок Контрольної Комісії на прийняття до відома фінансового звідомлення за останнього півтори року та схвалення нового бюджету на рік 1968;

Резолюцію проти посилення в Україні совєтського терору, висловлення подиву для геройської постави українських інтелектуалів в Україні в обороні української мови й культури та про влаштування 28 квітня ц.р. у Вашинґтоні протестаційної демонстрації проти русифікаційної політики Москви супроти України;

Прийняти з вдячністю до відома заходи Фонду Катедри Українознавства для встановлення українських студій в Гарвардському університеті і закликати українську суспільність, щоб масовою і щедрою жертвенністю допомогла завершити цю акцію.

Поведення низки акцій у зв'язку з теперішнім Роком Прав Людини;

Заклик до батьків — посилати своїх дітей до шкіл українознавства і говорити до своїх дітей дома по-українськи;

Перейняти протекторат для відсвяткування в цьому році 25-тиріччя 1-ої Української Дивізії УНА і 50-тиріччя Української Галицької Армії;

Перейняти протекторат для відсвяткування в цьому році 100-річчя „Просвіти";

Підтримати акцію Українських Американських Ветеранів для отримання ними державного чартеру і

Доручити Екзекутиві УКК покликати окрему Комісію для контактів і співпраці з Єрархами Українських Церков. Схвалено теж створити при Екзекутиві дорадче тіло для справи бібліотек.

Комуністи будують тунелі під американську базу в Кесані

Сайгон. — Ворожа ракета, яка вдарила в передпілля американської уфортифікованої бази в Кесані, де 5.000 морських піхотинців готові відперти наступ куди більшої зосередженої ворожої сили, несподівано відкрив тунель. Це доказало правдивість підозри, яку американські військовики мали вже давно, що північно-в'єтнамські реґулярні війська наближаються до Кесаню зиґзакуватими окопами й підземними тунелями. Командант кесанської залоги виявив своє стурбовання, що комуністи можуть з підземного тунелю вирвати діру у внутрішньому терені фортеці, інфільтрувати відтіль терен і спричинити великий риск для залоги. Тому йдуть заходи, щоб виявити можливі підземні тунелі комуністів під Кесанем. Американське летунство продовжувало бомбардувати комуністичні позиції довкола Кесаню, але власне з уваги на характер тих позицій — глибокі окопи й тунелі — це бомбардування, мабуть, не завдає ворогові нищильних шкід. Поважне зосередження ворожих сил стверджено в обширі самої столиці Сайгону. Американська й південно-в'єтнамська розвідка ствердила, що в околиці Сайгону ворог зосередив 8.000 до 10.000 свого війська і тому треба сподіватися нової атаки проти того міста. За дві милі від летовища Тансонгут біля Сайгону комуністам вдалося заскочити зосередженим скорострільним і ракетним вогнем з'єднання американців із 150 вояків і впродовж 8-хвилинної сутички згинуло 48 американських вояків. Ворог залишив на бойовищі 20 своїх убитих. Але в іншому місці в тому самому обширі американці вбили 30 комуністів втративши своїх сімох своїх вояків.

В ЛМКлюбі в Ню Йорку відбувся вечір присвячений пам'яті Євгена Маланюка

Ню Йорк. — Місцевий Літературно-Мистецький Клюб вшанував пам'ять померлого дня 16 лютого ц.р. поета Євгена Маланюка окремим вечором, який відбувся в п'ятницю 1 березня при вщерть заповненій залі Клюбу. Започатковано вечір відіграням „Лірницької пісні" В. Барвінського у виконанні Марії Цісик, після чого відкрив його в імені Управи ЛМКлюбу реж. Степан Крижанівський. В дальшій програмі вечора ред. Б. Кравців говорив про Є. Маланюка, як лірика, маестро Йосип Гірняк читав вірші Поета із збірки „Влада" і режисер Степан Крижанівський прочитав спогад, неприсутнього через хворобу, адв. Олександра Семененка про юнацькі роки Є. Маланюка в Архангороді та Єлисаветі. На закінчення піяністка Марія Цісик відіграла „Четверту Рапсодію" Шопена.

Помер Аполлон Трембовецький

В останній хвилині, як це число „Свободи" вже було на пресі, одержано з Ортанни, Пенсилвенія, сумну вістку, що там у дні 1-го березня раптово і несподівано помер у шпиталі на 55-му році життя видатний громадянин і діяч та публіцист, сл. п. Аполлон Трембов-Трембовецький, осиротивши дружину, заміжню дочку і одруженого сина з внуками, дочок і батьків. Похорон відбудеться у вівторок, 5-го березня, о год. 2-ій по полудні у Ферфілд у Пенсилвенії.

„Голос Америки" передав для України голос англійки в пісні та інтерв'ю

Ню Йорк. — В минулому тижні, у вівторок і в суботу, були передані на українських програмах „Голосу Америки" спів української пісні та інтерв'ю Елізабет Тілії, англійки з Лондону, яка виступила 22-го лютого в Українському Інституті Америки із сольоспівом українських, англійських і однієї румунської пісень, а після цього розказала слухачам про свою працю в Англо-українському Товаристві ім. Івана Мазепи та цілі її поїздки по Канаді і ЗДА. Там же в Інституті записав на магнітну стрічку спів Елізабет Тілії і після виступу перевів з нею інтерв'ю Володимир Сохан, заступник головного предсідника УНСоюзу, який виготовляє для українського відділу „Голосу Америки" матеріяли — репортажі та інтерв'ю з життя українців в Америці. В інтерв'ю Елізабет Тілія розказала про Товариство ім. Івана Мазепи та його основні цілі і про її зацікавлення Україною і українськими справами, як також теперішнім станом на Україні. Володимир Сохан серед останніх матеріялів для „Голосу Америки" записав теж інтерв'ю з ред. Богданом Кравцевим, який розказав про діяльність українських письменників і поетів на терені ЗДА та про їх зацікавлення літературою на Україні і про видання книжки Вячеслава Чорновола „Лихо з розуму". Український відділ „Голосу Америки", що його очолює Михайло Терпак, подав за останні два місяці дуже багато матеріялів про події, зв'язані із переслідуванням та ув'язненням діячів культури на Україні, цитуючи статті з американських і канадійських газет та тексти з книжки Вячеслава Чорновола.

Володимир Сохан переводить інтерв'ю з Елізабет Тілісю, секретаркою Т-ва ім. Івана Мазепи під портретом гетьмана Івана Мазепи в Українському Інституті Америки в Ню Йорку.

„Чорноморська Січ" здобула дві цінні перемоги

Футболісти „Чорноморської Січі" з Нюарку здобули вкінці минулого тижня дві цінні перемоги над сильними суперниками. В стейтовому фіналі гор за Чашу ЗДА в неділю, 3-го березня „Чорноморська Січ" перемогла 1:0 німецьку дружину С. К. Елізабет і цим самим стала одиноким репрезентантом стейту в дальших грах за цю чашу першуна країни. Ворота для „Ч. Січі" стрілив Воканті.

В сімковому футбольному турнірі Ліґи Шейфера „Чорноморська Січ" виборола перемогу 4:2 над сімкою Грецько-Ам. СК, кандидатом на чемпіона турніру. В цій зустрічі, яка відбулася в п'ятницю, 1-го березня, стрільцями воріт для „Ч. Січі" були: Манчик 2, Л. Вільчак і Бутенко по одних. Сімка „Ч. Січі" закінчила гри кожний з кожним в цьому турнірі на четвертому місці і тепер буде змагатися в групі кращих дружин турніру за чемпіонат і чашу.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Ict. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Три головні проблеми Америки

На нараді американських губернаторів у Білому Домі запитали їх, в якій черговості вони хочуть обмірковувати найактуальніші державні справи. Губернатори з обох партій на перше місце поставили проблему привернення в Америці почуття правопорядку, на другому місті — загрозу інфляції та інші економічні питання, а на третьому місці — В'єтнамську війну. У такому підході пізнати державницьку мудрість губернаторів, наділених куди більшою владою й більшими компетенціями у своїх стейтах, як прем'єри „самостійних" совєтських республік. Правопорядок у країні заснований на загальному пошануванні законів — це основа, на якій спирається все державне і суспільне життя. Коли порушений той порядок — не можна реалізувати програми в будь - котрій ділянці внутрішнього чи закордонного життя країни.

Слушно поставлено на наступному місці економіку. Вільні народи не визнають марксистської теорії, за якою життям людини керує шлунок, життям народів — матеріяльний інтерес єдиної вартісної народної верстви — робітничої кляси. Вільна людина керується передусім ідеєю, спертим на ідеалістичній вірі світоглядом. Однак, це не заперечує конечности забезпечити матеріяльних основ існування. Кожна людина мусить їсти, десь мешкати, одягнутись, — кожна родина мусить мати хатній бюджет, і кожна держава мусить господарити так, щоб її економіка і культура розвивались, щоб її армія була спроможна обороняти кордони держави. Коли держава економічний банкрут — то це рівнозначне з хаосом і нуждою народу, і шлях до неї відкритий ворогам. Всіх відповідальних американських політиків глибоко турбує щораз більший бюджетовий дефіцит, дефіцит платничого балянсу, упадок вартости доляра і — послідовно — загроза інфляції.

В'єтнамську війну губернатори поставили на третьому місці свого колективного заінтересування, бо хоч вона хвилює і спричиняє державі великі труднощі на внутрішньому та міжнародному форумах, це таки проминальний історичний епізод. Америка цієї війни не може програти, і справа в ступені зусилля та в тактиці, як її закінчити. Останні статистичні дані стверджують, що від 1961 року згинуло у В'єтнамі — за сім років — несповна 19.000 вояків. Це сумно, трагічно для родин жертв і велика втрата для народу. Алеж кожного року гине на американських шляхах 50.000 осіб. Така велика країна, як Америка, мусить мати великі й складні проблеми. Привернення захитаного послуху законам, оздоровлення економіки й В'єтнамська війна — це дійсно три найбільші сучасні проблеми Америки. І всі вони будуть розв'язані.

Червоне блюзнірство

Мало не щодня совєтські газети повідомляють про нові засідання Комісії ОН для прав людини, що відбуваються тепер у Ню Йорку. Виступаючи в цій Комісії, „представник УССР П. Недбайло гостро засудив злочинну агресію ЗДА у В'єтнамі . . . Відзначив безчинства ізраїльських збройних сил на арабській території . . . Недбайло звернув увагу комісії на акти терору і масових репресій у Греції" . . . Наведені уривки взято тільки з одного числа київської „Молоді України", з 24 лютого 1968 р. Того ж дня „Радянська Україна" інформувала читачів про працю цієї Комісії ОН, даючи над вісткою наголовок „Захистити права людини!" І там знову: „Представник УССР підкреслив" і т. д.

Коли виголошує всі ці блюзнірські заяви московська маріонетка Недбайло, який дбає лише про добро червоної імперії, а не про поневолені народи? Якщо розгорнемо „Свободу" з того ж дня, з 24 лютого, то на першій сторінці знайдемо дві вістки: „Комуно - московська інвазія на Україні та 50 років совєтського народовбивства були предметом оскарження на суді світової опінії" у Вашингтоні і друга — „Юрій Шухевич між 200 політичними в'язнями в СССР, що голодують".

Стає відразу зрозуміло, чому представник „уряду УССР" Недбайло засипає світові піском очі на міжнародному форумі: в Україні, в цілому СССР не тільки нехтується найбільш примітивні людські права, — там наростає терор і сваволя КГБ, що нагадують сталінські часи народовбивства!

Та є в цій історії одно „але", яке стосується нас безпосередньо, як громадян - американців і як українських людей: чи ми дійсно докладаємо всіх зусиль, щоб до всіх делеґатів ОН, членів Комісії для прав людини, потрапили в перекладах на всі потрібні мови всі необхідні документи, що свідчать про московсько - большевицький терор в Україні?

„ФРОНТ НАЦІОНАЛЬНОГО ВИЗВОЛЕННЯ" У В'ЄТНАМІ

У західній, зокрема американській, пресі роками точиться суперечка на тему: чи т. зв. Фронт Національного Визволення, це самостійна політична організація південних в'єтнамців, противників теперішнього режиму у тій країні, організація, яка насправді очолює В'єтконґ, тобто своє збройне рам'я, чи це тільки параван для дій Північного В'єтнаму?

З такої дилеми виходить сумнів: чи Фронт Національного Визволення є коаліцією опозиційних у Південному В'єтнамі партій, з найбільшою участю націоналістичного елементу, чи це організація комуністів або бодай комуністами опанована? Як відомо, такі міжнародні державні мужі, як генеральний секретар Об'єднаних Націй У Тант, французький президент де Ґолль, голова Камбоджі князь Нородом Сіганук, а також цілий ряд американських політиків із сенатором Дж. В. Фулбрайтом, Робертом Кеннеді, Вейном Морзом і Ернестом Ґрунінґом у проводі, вимагають обов'язково допустити до мирових переговорів Фронт Національного Визволення, як самостійного контрагента. Відомо також, що в „чотирьох точках", які є, так би мовити, мировою плятформою Північного В'єтнаму, є точка з вимогою — завести лад у Південному В'єтнамі „згідно з плятформою Фронту Національного Визволення".

На цю тему появилась в січневому числі „Ріпортера" стаття Джозефа Вайсса, в якій автор стверджує передусім велику трудність в здобуванні докладних даних про ФНВ просто тому, що це строго законспірована підпільна організація, яка оперує самими псевдонімами, кличками і кодами. Однак, на основі зізнань полонених, здобутих на партизанах документів, заяв північнов'єтнамських державних діячів і студіювання газет, що виходять у Ганою, вдалося устійнити досить точно не тільки характер Фронту Національного Визволення, але й його керівні особи, організаційну схему та методику діяльности.

Початок Фронту Національного Визволення, як південнов'єтнамської організації, датується від дня постанови 3-го крайового конґресу єдиної державної керівної партії в Північному В'єтнамі, Ляо Донґ, насправді комуністичної, у вересні 1960 р. В наступному році створено т. зв. Центральний уряд для Південного В'єтнаму, який складається з 25-30 членів і має кілька відділів: політичний, актуальних справ, військовий, стратегічний, фінансовий і ін. Влітті минулого року, після смерти генерала Нґуєна Чі Танья, фактичним керівником того центрального уряду є Нґуєн Ван Муї, який має кілька інших псевдонімів. Він був підпільником-революціонером у війні проти Франції, після Женевської конференції 1954 року втік до Камбоджі, а відтак переїхав до столиці Північного В'єтнаму Ганою, де став членом партійного Секретаріяту, а в минулому році — Політичного Бюра партії Ляо Донґ. Військовим командантом В'єтконґу є назверх генерал Тран Нам Трунґ. Насправді це також псевдонім, як і кілька його інших. Його дійсне прізвище є Тран Люонґ, і він є ґенералом реґулярної армії Північного В'єтнаму й членом ЦК Ляо Донґ-партії.

Щодо ідеологічно - політичного характеру Фронту Національного Визволення, отож цілого В'єтконґу, то розкриває його перехоплена резолюція центрального уряду для Південного В'єтнаму з березня 1966 року, в якій виразно стверджується, що існує тільки одна комуністична партія для всього В'єтнаму, а „південний відділ партії стоїть під керівництвом партійного Центрального Комітету" — з осідком у Ганої. „Ведемо правильну внутрішню і закордонну політику морксо-ленінської партії.Маємо Центральний Комітет з ясною програмою щодо революційної теорії і практики, керований головою Го" (себто Го Чі міном) — сказано в цій резолюції.

Все це доказує, що говорити про Фронт Національного Визволення, як про якусь самостійну організацію південних в'єтнамців — це просто нісенітниця, в яку вірять ті, як не хочуть знати фактів і приймають за правду комуністичну пропаґанду.

Фронт Національного Визволення у Південному В'єтнам і його центральний уряд — це такі „незалежні" органи, як, наприклад Комуністична Партія України і „уряд" УССР. Очевидно, деякі члени того центрального уряду може й ремствують проти диктату Ганою і нехтування дійсними інтересами Південного В'єтнаму, — так само, як може дехто з українців, членів компартії, ремствує тихцем проти диктатури Москви. Але в обох тих випадках „опозиція" не має ані зовнішнього вияву, ані ніякого реального значення, і тому комбінації деяких американських політиків, розраховані на те, щоб „розмежувати" й „виграти" південнов'єтнамських патріотів із Фронту Національного Визволення проти Північного В'єтнаму — це комбінації, які зроджуються з бажання, а не з реальної можливости.

Американський Уряд зразу заявив, що він не має нічого проти того, щоб представники Фронту Національного Визволення входили в спільну мирову делеґацію Північного В'єтнаму. Вимоґа трактувати ту організацію, як окремого самостійного партнера й контрагента, є комуністичним тактичним трюком: так само, як Москва твердить, що делеґація УССР в ОН є дійсним речником України і „самостійно" вирішує всі справи, коли ввесь світ знає, що в обох тих точках правда зовсім інша.

Остання офензива В'єтконґу була також вирішена у Ганої, керована єдиним командуванням і брали в ній участь вояки, старшини й політруки реґулярної північнов'єтнамської армії. І коли та офензива не викликала загального повстання південних в'єтнамців, як того сподівалися її ініціятори й керівники, то одною із найбільших причин цього було власне те, що південні в'єтнамці насторожені проти „північних братів", які на перше місце ставлять інтереси партії, а на друге — народу.

ЗВЕРНЕННЯ КУК З НАГОДИ 100-РІЧЧЯ „ПРОСВІТИ"

Сто років тому, 8 грудня 1868 року у Львові, понад 150 українських діячів зібралися під проводом проф. Анатоля Вахнянина і заснували Матірнє Товариство „Просвіта", завданням якого було шляхом всенародної освіти піднести національну свідомість українського народу. Почавши від того дня, тисячі читалень „Просвіти" розвинули творчу працю по всіх містах і селах Галицької України, а звідси перейшли на зелену Буковину, Закарпаття, Волинь і далі на центральні та східні землі широкої України.

З Рідних Земель невмируща ідея „Просвіти" пішла разом з українськими поселенцями в далекий світ, до країн західньої і південної Европи, на Зелений Клин та в інші країни Далекого Сходу, а відтак до країн Північної і Південної Америки, і таким чином протягом ста років свого існування „Просвіта" відкрила двері своїх читалень і народних домів мільйонам українців цілого світу без огляду на їх релігійну, політичну чи групову приналежність.

„Просвіта" видала тисячі вартісних книжок і публікацій, зорганізувала десятки тисяч бібліотек, перевела сотки тисяч виховних курсів, дала приміщення безконечному числу народних хорів і театрів, причинилась до розвою господарської і кооперативної праці, дала почин для розвитку рідного шкільництва, організації молоді, жіночих, професійних та інших об'єднань. Ця велетенська і всеобіймаюча праця „Просвіти" піднесла свідомість українського народу, дала йому господарську готовість і політичну виробленість, що стали основою відродження Української Державности, 50-річний ювілей якої святкуємо цього року.

В Канаді установи „Просвіти" діють під різними назвами, почавши від самого початку поселення українців в цій країні. В роках 1903-1907 українські піонери організують перші читальні „Просвіти" у Вінніпеґу, за якими відкриваються просвітні організації і народні доми по українських осередках Манітоби, Онтаріо, Саскачевану, Альберти, Квебеку, Британської Колумбії та інших провінцій. Організуючи бібліотеки, освітні курси, драматичні гуртки, народні хори, танцювальні групи, віча, святкування і всенародні маніфестації, просвітні установи Канади по сьогоднішній день залишилися твердинями збереження української мови й культури серед українців Канади всіх ґенерацій.

Святкуючи 100-річчя Матірньої „Просвіти", діяльність якої на Рідних Землях перервалась на час ворожої окупації, українці Канади віддають найвищу пошану основоположникам „Просвіти" у Львові і безчисленним тисячам усіх тих просвітянських діячів, які невтомною і відданою працею по цілому світі і в Канаді сповнили святий обов'язок супроти українського народу. З нагоди цього Великого Ювілею Комітет Українців Канади закликає всіх українців об'єднатися для нового посилення просвітньої праці в Канаді, головно серед нашої молоді, і під патронатом Відділів КУК святочно відзначити 100-річчя Матірньої „Просвіти" по всіх українських осередках, а зокрема там, де товариства „Просвіти" діють по сьогоднішній день на славу українського народу.

Комітет Українців Канади
Президія

Вінніпеґ, 23 лютого 1968 р.

Франція й Західня Німеччина пропонують Британії тісніші торговельні зв'язки

Брюссель. — На нарадах міністрів закордонних справ шістьох держав Европейської Економічної Спільноти французький міністер закордонних справ Моріс Кув де Мурвіль і західньо-німецький міністер Віллі Брандт запропонували Британії підписати окремий торговельний договір з усіма учасниками ЕЕ-Спільноти, який негайно поліпшив би їх торговельні взаємини та облегшив і приспішив приступлення Британії до Европейської Економічної Спільноти в характері повновартного члена. Цей договір стосувався би обниження митних бар'єрів на різні промислові вироби та вирівнання їх цін, достосованих до цін таких виробів в країнах ЕЕСпільноти. Крім того, такий договір взяв би на увагу експорт - імпорт хліборобських продуктів. Британія ставиться холодно супроти такого пляну, вимагаючи тільки прийняти її до ЕЕСпільноти на рівній базі з усіма її членами. До ЕЕ-Спільноти належить Франція, Західня Німеччина, Італія, Голляндія, Бельгія і Люксембурґ. Франція де Голля заклала вдруге „вето" проти прийняття туди Британії, але на недавній конференції у Парижі Західня Німеччина й Франція осягнули в цій справі компроміс.

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редаґує: Д-р Михайло Данилюк

ЖИЛЯКИ

Жиляки, або розширені жили — це часте недомагання, яке звичайно атакує ноги, хоч може проявлятись також у долішній частині живота. По своїй суті — це надто видовжені, іноді покручені вузлами, поширені кровоносні судини, що мають відводити зужиту кров з ніг у загальну венозну систему. Здебільша такі хворобливі зміни виявляються зразу під шкірою, себто належать до поверхневої венозної системи.

Нормально у людини постачання крови й її поворот з кожної тканини чи органу балянсуються, кровообіг „промиває" кожну частину тіла, даючи потрібну кількість крови, а з нею кисню та поживи. Але при жиляках балянс захитується: постачання крови нормальне, а відплив її сповільнений. Кволі жили не встані відводити всю зужиту кров, вона в таких жилах нагромаджується, жили пухнуть, набрякають, а вслід за цим набрякає зужитою кров'ю і вся тканина ніг. Внаслідок цього згодом також і постачання крови зменшується, бо перевантажена кровоносна система не встані приймати свіжої крови. Результат — поганий обіг свіжої крови в ногах, а з тим і недостача кисню та потрібної поживи.

Звичайно на жиляки більше нарікають жінки, але мають їх і чоловіки. Вважають, що спадковість грає основну ролю в утворенні жиляків, хоч значний вплив мають і всякі побічні фактори: важка праця у стоячій позиції без відповідного руху, вагітність, надмірна вага тіла, недостатнє віджнвлення або брак нормальних фізичних вправ у дитячому та юнацькому віці.

Першими симптомами жиляків може бути навіть не обов'язково наявність жилових вузлів. Їх іноді, як у людей з надмірною вагою, не видно. Звичайно починається з того, що ноги швидко втомлюються, навіть болять у долішніх частинах, а стопи набрякають. Вузли набряклих жил появляються згодом, і видно їх здебільша на долішніх частинах ноги (литка) та стопі. Внаслідок недостатнього обміну крови ті ноги недоживлюються, набрякають щораз більше, зокрема під вечір, згодом шкіра на них починає свербіти, і витворюється хронічне подразнення, що часами приводить до певних форм екземи. Часто шкіра набирає темного або бронзового кольору, і при найменшому її пошкодженні утворюються ранки, які дуже помалу гояться. Самі жиляки, як правило, побільшуються, починають боліти, і внаслідок удару чи пошкодження може витворитися запальний стан, т. зв. тромбофлебіт, іноді небезпечний.

Справа в тому, що в запаленому жиляку постає згусток крови, і в тому місці відбувається запальний процес, часто з інфекцією. Він може загоїтись і залишити після себе на довший час болючий підшкірний рубець, але буває й таке, що кусник такого згустка крови відривається, мандрує і доходить навіть до легені. Коли таке станеться — людське життя в небезпеці. Відсоток смертности від згустка крови в легенях навіть при сучасній медицині високий.

На жиляки треба звертати увагу в самих початках не тільки з косметичної точки зору, бо для молодих жінок це має важливе значення, але передусім з точки зору комплікацій: 1. хронічний застій крови в ногах, що приводить до болючих опухів; 2. хронічне запалення шкіри долішніх частин ніг і стіп; 3. виразки, які довго гояться, і часами треба навіть робити перещеплення шкіри та „латати" пошкоджену ногу; 4. гострі запалення жиляків, які часто вимагають шпитального лікування і можуть привести до небезпечного мандрування згустка крови в легені; 5. погіршення артритичних змін в ногах у старшому віці внаслідок недостатнього обміну крови.

Лікування жиляків різне, але воно тим успішніше, чим раніше його починають. Часто льокалізовані жиляки лікують відповідними іньєкціями, іноді оперують нескладним способом, щоб запобігти їх розвиткові. Розвинені або задавлені жиляки вимагають дещо складнішої операції: їх перев'язують у кількох місцях, а вузли та частини кволих жил витягають спеціяльними інструментами попід шкірою. Взагалі операції жиляків тепер далеко простіші, як були свого часу, коли потрібно було робити великі розрізи, проходити тривалий курс лікування і т. д. Сьогодні в більшості випадків оперований пацієнт ходить уже наступного дня по операції а залишає лікарню за два - три дні.

Жиляки з комплікаціями вимагають продовженого лікування, часто тижнями та місяцями, поки пацієнт не буде готовий до операції. Це в свою чергу вимагає додаткових коштів і не дає такого доброго результату, як хотілося б.

Жиляки у старших віком людей рідко вимагають оперування, — воно потрібне тільки тоді, коли жиляки спричиняють особливі клопоти. Але, щоб запобігти комплікаціям, рекомендується постійно носити міцні елястичні панчохи. Такі панчохи не допускають до утворення опухів і сприяють кращому обігові крови.

● **Католицька Ієрархія в Ірляндії скасувала існуючу від 1866 року заборону духовникам** відвідувати театри. Ірляндський католицький духовник, який пішов до театру — без уваги на п'єсу, яка йшла там — був автоматично суспендований, цебто йому відбирали право відправляти Богослужбу й вислухувати сповіді. Духовники, які хотіли піти до театру, мусіли їхати до Парижа чи Відня.

ЛИХО З РОЗУМУ

(ПОРТРЕТИ ДВАДЦЯТИ „ЗЛОЧИНЦІВ")

ЗБІРНИК МАТЕРІЯЛІВ

уклав

ВЯЧЕСЛАВ ЧОРНОВІЛ

(1)

Отак і ви прочитайте,
Щоб не сонним снились
Всі неправди . . .

- - - - - - - - - - - -

Щоб ви розпитали
Мучеників: кого, коли,
За що розпинали!

(Т. Шевченко, І мертвим, і живим, і ненародженим . . .)

„Тому, коли нам говорять: самовизначення при соціялізмі зайве, то **це таке ж безглуздя, така ж плутанина, якби хто сказав: демократія при соціялізмі зайва"**

(В. Ленін, Твори, т. 23, ст . . .)

ВІД УКЛАДАЧА

У серпневі й вересневі дні 1965 року, ніщо, здавалося, не порушувало звичного ритму життя на Україні. Газети писали про чергові перемоги на трудових фронтах, передова московської „Правди" закликала зміцнювати дружбу народів : застерігала, що партія нікому не дозволить перешкоджати прогресивним процесам взаємозближення народів і обміну кадрами. У київському театрі ім. Івана Франка йшла прем'єра п'єси Стельмаха „Правда і кривда", і глядачі аплодували безстрашному героєві, який одним лишень словом правди переміг криводушців-енкаведистів.

Тимчасом чомусь не повернулися з літньої відпустки критик Іван Світличний, науковець-психолог Михайло Горинь, вчитель Михайло Озерний, студент Ярослав Геврич . . . Не повідомивши причин, не вийшли на роботу науковий працівник Львівського музею українського мистецтва Богдан Горинь, викладачі Львівського університету Михайло Осадчий та Михайло Косів, київські інженери Олександер Мартиненко та Іван Русин...

Помалу поповзла чутка, що близько тридцяти викладачів вузів, художників, науковців раптом перебралися із-за кафедр, письмових столів, з лабораторій в помешкання з подвійними ґратами на вікнах. То в одну, то в іншу українську родину з'являлися люди з насупленими обличчями, перевертали вверх дном квартиру, забирали книжки старих видань, листи, рукописи. Розсильні приносили сірі клаптики паперу з категоричною вимогою: „Вам необходимо явиться к следователю Н. в качестве свидетеля". У зловісну гру були втягнені вже сотні . . .

Але не кожен прислухався до чуток, офіційно нічого не повідомлялося — й імена заарештованих ще деякий час по інерції жили попереднім життям. У періодиці тривала дискусія з приводу рецензії М. Косіва; „Літературна Україна" надрукувала статтю Масютка про створення географічних назв; журнал „Мистецтво" в жовтневому номері вмістив репродукцію картини П. Заливахи „Дівчина з Полтавщини", в книгарнях продавалися ілюстровані художником книжки; на одеську адресу С. Караванського надходили відгуки на укладений ним „Словар рим української мови"; на семінарі для працівників преси мовознавці АН УРСР аналізували навесні 1966 року газетні та журнальні замітки М. Озерного та С. Караванського про мову, у сільських клубах ще демонстрували кіножурнал, в якому можна було побачити М. Гориня в лабораторії Львівського заводу автонавантажників . . . Всього цього не могли вже знати автори статей і герої кінонарисів, відгороджені від світу грубими кам'яними мурами.

Про те, як велося слідство, як штукувалися звинувачення, зібрано чималий фактичний матеріял, з яким ознайомлено керівні партійні та радянські органи і окремих представників української громадськости*). Через 5-8 місяців „ "**) двадцят осіб стало перед судом, звинувачені в антирадянській - націоналістичній пропаганді та агітації, а дехто ще й в „організаційній діяльності". Та ба! Навіть ті, з кого за довгі місяці витиснули каяття, на суді відмовилися визнати, що читали „заборонену" книжку або статтю саме тому, що хотіли цим „підривати чи ослаблювати радянський лад" (а саме за це карає пред'явлена заарештованим ст. 62 Кримінального кодексу УРСР).

Не поцікавившися переконаннями, намірами людини, засудити її за читання якоїсь книжки чи статті — факт нечуваний в юридичній практиці переважної більшости країн світу і цілком несумісний з ратифікованою Радянським Союзом „Декларацією прав людини". Але гляньмо на справу тверезіше. Чи ж за тих декілька зарубіжних книжок, які науковець Михайло Горинь прочитав сам і дав прочитати кільком найближчим знайомим, теж переважно науковцям, одержав він шість років (не місяців, років!) таборів суворого режиму? А може це тільки привід, хоч і сумнівний з точки зору міжнародних правових норм, щоб поквитатися з людиною за ті переконання, які вона ні від кого не приховувала? І чи не тому, поглумившись над законом, п'ятнадцять осіб із дев'ятнадцяти судили таємно від людського ока, а дванадцятого заслали без всякого суду і слідства?

Звикла за останні десятиліття до періодичних погромів, українська інтелігенція досить мляво зреагувала на чергове кровопускання. Все ж школа тридцятих років марно не минулася. У високі інстанції пішли запити, підписані авторитетними людьми. Молодь всіма засобами демонструвала свою солідарність із заарештованими. Під час судових процесів у Києві та Львові, виникали стихійні маніфестації, протести. Тому було вжито нейтралізуючих заходів. Невеличкій частині творчої інтелігенції прочитали документ, наведені в якому довільно вирвані із слідчих протоколів фрази повинні були підтвердити, що всі засуджені сприймають кару як справедливу реакцію на їхні вчинки. А з однієї високої трибуни було заявлено, що ніякої організованої акції проти української інтелігенції не проводилося, що заарештували всього лиш декількох злочинців, які не мають ніякого відношення до творчих спілок.

Дійсно, імена більшості суджених мало або й нічого не говорять широким колам української громадськості, зокрема тим, хто щиро хотів би піднести голос на захист несправедливо покараних і добиватися їх реабілітації або хоча б амністії з нагоди 50-річчя Радянської влади.

*) Див., напр.: М. Осадчий, За що і як мене судили; В. Чорновіл, Правосуддя чи рецидиви терору? (з додатком документів); вступні уваги Світличного до поданих ним матеріялів справи групи Лук'яненка та ін.

**) Два слова в лапках — не можна відчитати на оригінальному машинописі. — Видавництво.

ЛИХО З РОЗУМУ (Портрети двадцяти „злочинців"). Збірник матеріялів. Уклав Вячеслав Чорновіл. Видавництво: Перша Українська Друкарня у Франції. Париж 1967 р. Ціна (з пересилкою): $6.00. Замовляти можна: P. I. U. F., 3, rue du Sabot, 75-Paris 6, France.

В УКРАЇНІ ВОРОГ ПЕРЕВОДИТЬ БЕЗПОЩАДНУ РУСИФІКАЦІЮ, НИЩИТЬ УКРАЇНСЬКУ КУЛЬТУРУ, ПЕРЕСЛІДУЄ УКРАЇНСЬКИХ НАУКОВЦІВ. В АМЕРИЦІ ГАРВАРДСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ДАЄ НЕБУВАЛІ МОЖЛИВОСТІ ВІЛЬНИХ УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ ТА ВІЛЬНОЇ, ТВОРЧОЇ ПРАЦІ УКРАЇНСЬКИХ НАУКОВЦІВ, ЯКЩО ВИКОНАЄМО НАШЕ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І ДО ВЕРЕСНЯ Ц. Р. ЗБЕРЕМО 330,000 ДОЛЯРІВ. ЖЕРТВУЙМО ЩЕДРО, ЖЕРТВУЙМО НЕГАЙНО!

ЧЕКИ ВИСТАВЛЯТИ І ПЕРЕСИЛАТИ:

Ukrainian Studies Chair Fund

302 WEST 13th STREET NEW YORK, N.Y. 10014

Українська молодь на батьківщині картає Івана Драча

Київ. — Ім'я поета Івана Драча, родом із села Теліженець, кілька років тому спалахнуло на похмурому українському небозводі, як надійна велика поетична зірка. В його творах пробивались ті промені, за якими тужить Україна — промені національної свободи і віри у ту свободу. Але після відомих українцям за кордоном поїздок Івана Драча „зарубеж" та кругостольних виступів, повернувсь Іван Драч не тим, ким його вважала передова творча українська молодь на поневоленій Батьківщині. Іван Драч виявився, чи під тиском окупаційного режиму — обернувся в одного, як сказано в підпільних листах, з офіційних холуїв, пристосуванців до антинародного режиму.

Журнал української молоді і студентства „Смолоскип" у ч. 1 за січень-лютий 1968 року опублікував під наг. „Теліженський поет" — „захолявний матеріял з України" уривок з підпільного листа, що циркулює в Україні з приводу пашквільних виступів Драча, зокрема його „відповіді п. Кравцеву і Ко." п. н. „О, будьте прокляті ви ще раз". Передруковуємо цей документ.

„Тьмяною нудьгою котилася столітня теліженська курява в той день, коли прославлений теліженський поет з розв'язною легкодухістю кинув полохливо-злобний голос самознищення, добре знайомий українцям як початок падіння на слизькій дорозі.

Всеросійський міщанин згодом мав розвагу: „Лит. газета" опублікувала цікаві листи — філософствуючого китайського парикмахера і кривомудрого українського поета, а на третій сторінці, наче для контрасту, вже те, до чого можна поставитись серійозно, — репліку російського поета Ол. Твардовського, які відмежувався від офіційних холуїв і від лакейської тактики непомітного пристосованства.

Китайці, ну, що вже тут казати...

Але українці, Боже мій! Як важко їм відірватись від службістської моралі і піднятись до людської чести і гідности! Як важко їм відкараскатись від „лакомства нещасного", від самоїдства і яничарства! Чи може то серед них вибиваються на людські очі ті, у кому гнила кров, яка по-справжньому циркулює тільки одну весну, а далі потребує лише іграшкового обігу?

Не дивуймось сіромі — там завжди знайдуться ласолизи, охочі облизати сахарин з руки, яка тримає нагай. Та й не вчив її ніхто гордості, а вчать її тільки послуху й ницості.

Не диво службістам — їх вчили, що в послуху і старанності вся совість, честь і мета життя. Про інше вони й не думали!

Але людина, якій скромно віддавало шану все живе й розумне, що є в нашій інтеліґенції. Людина, що уявлялась багатьом як гордість і компенсація молодого покоління, покликаного започаткувати відродження і утвердитись на струхнявілому пні. Ну, хай би собі повзло прокладеними каналами в літературу. А то гордо ступав своєю дорогою аж розступились найниціші і стали придивлятись чужі. Тепер вони побачили, куди це так гордо прямують...

А ми все дивуємось:

„Ну, що було в ньому таке, що тягло його в світ духовних калік і покручів, скляних очей і гумових сердець? З чого вона зроблена, ця людина, що зважилась наплювати на покалічене ім'я свого народу, на гурт зацькованих на своїй дорозі друзів і лягти раптом під жовтим ліхтарем, де зловтішно регоче юрба професійних циніків? Лягти від імені тих, Сюп ніколи не ляжуть, і дати робити з собою, що хочуть.

Імені — імені не пощадив!..

Що це? Розряд хамства, що акумулювалось з нечистої атмосфери насильства, різного мору і наплюв'зму на людину? Плебейство і кріпацтво, що було закодоване Петром і Катериною на шкірі поставлених на коліна предків? Чи то просто нестримність парвеню і сліпе нечистоплотне прагнення до гарантованої ситості? Де ж воно опиниться, коли будуть відсувати казенний пиріг?

Скільки нашої муки, душевної снаги і крові потрібно було, щоб змити ще й ту ганьбу! Багатьом дітям нашого часу досить цього уроку, щоб рішуче відкинутись від цієї безнадійної ниви...

Бувають дні, коли соромишся приналежності до своєї нації, коли все світле ховається в глибину, а нице прокидається єдино живим.

Ви подарували нам найкаламутніший з тих днів.

Гидуємо і вперше сприймаємо вас у множині і навіть не ставимо своїх імен".

Поклін Олені Кульчицькій

(Посмертна виставка її творів)

25-го лютого в домівці 64 Відділу СУА в Ню Йорку зібралася велика українська громада, щоб віддати поклін Олені Кульчицькій, в першу річницю її смерти. Відкрила виставку голова 64 Відділу п. Марія Савчак.

Проф. Дам'ян Горняткевич подав життєвий шлях та говорив про творчість нашої сл. п. мисткині. Він підкреслив її пильність і витривалість в здобутті мистецької освіти, бо в тих часах за цісарським законом жінкам не можна було студіювати в Мистецькій Академії, її працьовитість у виконанні своїх творів і її високу особисту культуру.

Спадщина по мисткині Олені Кульчицькій нараховує десять тисяч експонатів. Тематика тісно пов'язана з життям народу: релігійна, етнографічна, історична, соціяльна, портрети. Виконання: олією, акварелею, тушем, емалією, також лінорити і дереворити. Крім цього, зі своєю сестрою Ольгою розвинула килимарство з народними мотивами і вишивкарство. Ілюструвала книжки, головно для дітей. Вся її творчість продумана, виконана по-мистецьки. Ми можемо сміло нею похвалитися перед світом, як маляркою великого маштабу.

П-і Христя Навроцька відчитала спогад своєї тети п. Марії Рибчак - Слободян про знайомство з Оленою Кульчицькою, як також і про свою „співпрацю" з нею: П. Рибчак - Слободян, як дванадцятилітня дівчинка, носила за маляркою фарби і палітру на вакаціях у своїх батьків в Домажирі коло Львова, а також позувала їй кілька разів. Хоч при позуванню боліли дуже ноги, але „пані з такими добрими очима" була така мила, що мала дівчинка була терплива. Це все ділялось ще перед першою світовою війною. По війні вона стрінула мисткиню на її виставці в 1933 р. у Львові і знову особистий чар Олени Кульчицької полонив її.

П-і Євгенія Єнсен зачитала уривок із приватного листа зі Львова про святкування уродин Олени Кульчицької в 1962 році. Не було академій, а старі, дорослі, молодь і діти йшли до неї додому й поздоровляли її. Вона, прикута до фотелю, вітала всіх і зі зворушення не могла говорити, а тільки незамітно змахувала сльозу з ока. Найбільше раділа дітьми, що вони її зрозуміли.

Завдяки добрій волі багатьох людей — власників та дбайливості нашої культ.-осв. референтки Євгенії Єнсен на виставці зібрані експонати з майже всіх ділянок творчости нашої мисткині, включно з її листами до п-ва Кочанів у Америці. На стіні пишається килим, по столах розложені вишивки її проєктів, виконання її сестри Ольги, альбоми акварель і народної ноші, книжки з її ілюстраціями. Тут є буквар з 1918 р. і „Світ Дитини" з 1921-1922 рр. На стінах розвішені акварелі, лінорити, дереворити і емалії з 1912 року. На почесному місці портрет мисткині з чорною стрічкою.

Висавка влаштована зі смаком і відчувається, що членки 64 Відділу вклали в неї не тільки працю рук, а й тепло своїх сердець.

Хай ця Виставка буде скромною квіткою подяки на могилу Олени Кульчицької в першу річницю її смерти.

Оксана Щур

Гемстед, Н. Й.

НА МОГИЛУ БЛ. П. МҐр. О. ФІРЧУКА

Вістка про трагічну смерть бувшого мешканця нашої громади в Гемпстеді, бл.п. мґр-ра. Осипа Фірчука, сколихнула всіми, що знали його і його активність на нашому терені.

Його першим місцем осідку на американській землі був Гемпстед біля Ню Йорку і першим тереном його суспільно - громадської праці на цій же землі була українська Громада в Гемпстеді.

Від першої хвилини свого осідку в нашій Громаді, забезпечивши родину, зараз включився в працю Громади та став вкоротці у проводі громадського життя, ставши головою відділу УККА.

За його головування постає при цім же Відділі УККА недільна школа українознавства, а бл.п. мґр. Фірчук — одиноку тоді вільну від праці неділю — віддає до розпорядимости тієї школи й її дітвори, стаючи її вчителем і виховником.

Бере активну участь у всіх місцевих товариствах, які густо-часто користають з його фахових порад та помочі.

Згадуючи це, його колишні ближчі знайомі та співпрацівники в громаді, замість квітів на його свіжу могилу, складають на Фонд Катедри Українознавства 37 дол.

Цей даток зложили: по дол. 5.00: Анна Плаксій, В. і Ю. Захарія, В. і П. Шпачинські, Ю і І. Солтисн, І. і Є. Кульпаки і М. і О. Курчаки. Дол. 4.00: А. і І. Копистянські. Дол. 2.00: А. і М. Сваричевські. Дол. 1.00: І. і О. Плетеницькі.

Хай ця вільна земля, яка гостинно його прийняла, буде йому легка, а пам'ять про його добрі діла хай буде вічно живою.

Родині пересилаємо тією дорогою наші щирі співчуття.

М. Курчак

ЗА СТРІЛЕЦЬКИЙ ЗВИЧАЙ

Пресова Референтура Крайової Управи Братства кол. Вояків 1-ої УД УНА повідомляє Українське Громадянство, що впродовж 1968-1969 років колишні вояки Дивізії відзначатимуть 25 річницю постання Дивізії „Галичина" (пізнішої Першої Дивізії УНА) та 25 — річницю бою під Бродами.

Впродовж часу від 28 квітня 1968 (річниця постання Дивізії) до липня 1969 (річниця бою під Бродами), дивізійники відзначатимуть разом з громадянством ці річниці святковими імпрезами під гаслом *„За стрілецький звичай!"*

Ювілейні імпрези започаткує святочний бенкет 27 квітня 1968 р. в залі Українського Народнього Дому в Ню Йорку. Промову виголосить головнокомандувач УНА, ген. штабу генерал полковник, Павло Шандрук. В мистецькій частині візьмуть участь артисти „Театру в Пятницю" під пров. В. Шашаровського. Опісля відбудуться Вечерниці при музиці Василя Босого, аранжер М. Прончак. Товстмайстром бенкету буде д-р Р. Дражньовський.

Наступного дня, в неділю 28 квітня ц.р. в Нюарку, Н.Дж., відбудуться дальші урочистості, а саме відкриття Дивізійної Виставки в залі під церквою св. Івана, а опісля урочиста св. Літургія в 25-річчя Богослужби, відслуженої в Святоюрському Храмі у Львові в дні постання Дивізії „Галичина" — 28 квітня 1943 року.

Після св. Літургії буде спільний обід дивізійників і їх родин, а в годині 5:30 Святочна Академія в залі Vialsburg High School.

Цими дводенними святкуваннями започатковує на терені ЗДА Крайова Управа Братства всі інші імпрези, які відбуватимуться впродовж ювілейного періоду.

Взиваємо українське громадянство гідно відзначити ці річниці і численною участю в них віддати честь поляглим і живим воякам Дивізії.

● **„Московская Правда" натаврувала будівничих,** які будують мешкальні доми, де є „аж" трикімнатні помешкання для одної родини. „Прийде колись час — пише та большевицька газета — коли подружжя зможе дістати аж три-кімнатне помешкання, але покищо мусимо думати про теперішність, а не майбутність". Большевики твердять, що в Москві є „замало простору", щоб будувати „великі" помешкання.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА Ч. 10

И. Панчишин, Рочестер	$ 55.00
А. Ліхацький, Рочестер	13.00
Д. Дуллеба, Провіденс	8.00
Ю. Костів, Ню Йорк	8.00
П. Ленчук, Джексонвілл	8.00
Ю. Барчинська, Йонкерс	5.00
В. Запаранюк, Ютика	5.00
В. Котлярчик, Рочестер	5.00
М. Д. Ломаґа, Монтклер	5.00
М. Малішевський, Бруклин	4.00
І. Нагорняк, Дітройт	4.00
Ю. Савдик, Монтреаль	4.00
А. Стельмах, Сакраменто	4.00
С. Антонюк, Акрон	3.00
А. Байда, Аллентавн	3.00
К. Боковець, Ґарфілд	3.00
И. Боровський, Нюбурґ	3.00
В. Венґер, Ню Йорк	3.00
о. В. Возняк, Шикаґо	3.00
І. Гайдукевич, Флинт	3.00
С. Гельнер, Дітройт	3.00
П. Дитюк, Ню Гейвен	3.00
д-р І. Дутко, Дітройт	3.00
І. Єванюк, Балтимор	3.00
А. Зазуляк, Філядельфія	3.00
О. Зарічний, Сиракюз	3.00
І. Левицький, Кентон	3.00
І. Маріяш, Сомервілл	3.00
Т. Марущак, Вілмінґтон	3.00
В. Мінченко, Сомервілл	3.00
М. Микитів, Стайвесант	3.00
П. Нагай, Вест Айслип	3.00
В. Новаковський, Фляшінґ	3.00
В. Робак, Гартфорд	3.00
д-р О. Д. Снилик Нортрідж	3.00
Н. Стешин, Флашінґ	3.00
М. Турко, Ню Гайд Парк	3.00
д-р М. Фішер-Слиж, Кенкакі	3.00
Д. Фортуна, Елизабет	3.00
В. Шеремета, Дітройт	3.00
Є. Федів, Джерзі Сити	2.50
А. Галуска, Ґарфілд	2.20
Н. Волицький, Шикаґо	2.00
Я. Н. Ґелета, Каледж Парк	2.00
М. Дозорський, Ірі	2.00
М. Захаричук, Ґарден Сити	2.00
І. Кузь, Пассайк	2.00
К. Кузьменко, Кліфтон	2.00
К. Липка, Ґарфілд	2.00
В. Мелько, Філядельфія	2.00
М. Мороз, Роквілл	2.00
Н. Оленчук, Зейнесвілл	2.00
З. Осінчук, Форт Вейн	2.00
В. Пакуляк, Міннеаполіс	2.00
А. Плаксій, Меррік	2.00
Г. Райнгардт, Стейтен Айленд	2.00
М. Роман, Солтсбурґ	2.00
Я. Сенчина, Торонто	2.00
П. Слободян, Бруклин	2.00
А. Тарадайка, Перу	2.00
Г. Туркевич, Сиракюз	2.00
Г. Фадден, Тітусвілл	2.00
М. Федор, Флемінґтон	2.00
А. Цвях, Асторія	2.00
М. Чорний, Толідо	2.00
М. Мелльон, Тарентум	1.00
С. И. де Васіль, Вронкс	1.00
І. Верещак, Геркімер	1.00
Е. Віллик, Маямі	1.00
д-р І. Андрусяк, Дітройт	1.00
Н. Белос, Клівленд	1.00
Д. Бойко, Блекставн	1.00
М. Бойко, Віндзор	1.00
І. Була, Боффало	1.00
В. Бучацький, Клівленд	1.00
В. Горбанюк, Вест Айслип	1.00
П. Ґінґереський, Трой	1.00
Н. Данко, Ґері	1.00
А. Демянівська, Філядельфія	1.00
М. Евашків, Ню Врітейн	1.00
П. Ікалович, Бруклин	1.00
В. Забіяка, Сілвер Спрінґ	1.00
П. Кіцила, Шикаґо	1.00
І. Клек, Фервю	1.00
В. Корда, Зейнесвілл	1.00
М. Кривий, Клівленд	1.00
Р. Купчинський, Лорейн	1.00
С. Курилів, Ґарден Сіті	1.00
В. Левицький, Фенікс	1.00
Н. Мерена, Джансон Сіті	1.00
М. Митинишили, Іст Пачовек	1.00
Ю. Мірчук, Монтерей Парк	1.00
С. Осередчук, Клівленд	1.00
М. Прибильський, Озон Парк	1.00
А. Самарський, Дітройт	1.00
А. Слиж, Вудсайд	1.00
Н. Тищенко, Шикаґо	1.00
В. Чорнодольський, Бронкс	1.00
С. Яловеґа, Вронкс	1.00
д-р М. Ярем, Ліма	1.00

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що 1-го березня 1968 року помер по короткій і важкій недузі на 66-му році життя наш Приятель з Дрогобича

бл. п.

Інж. ВАСИЛЬ КОЦЮБА

уродженець Дрогобича.

ПАНАХИДА буде відслужена у вівторок, 5-го березня 1968 р. о год. 7-ій веч. у похоронному заведенні Каневського при 2524 Вест 3-тя вулиця в Честері, Па.

ПОХОРОН відбудеться у середу, 6-го березня 1968 р. о год. 9-ій ранком з того ж похоронного заведення до Автокефальної Церкви св. Марії в Честері, а звідтіля на цвинтар.

Дорогий Приятелю, нехай чужа земля буде пером!

Родині Покійного складаємо вислови глибокого співчуття.

Приятелі з Дрогобича:

ВОЛОДИМИР і ЯРОСЛАВА ЦІХАНСЬКІ
ВАСИЛЬ і ОЛЬГА КОЛІНКИ
СТЕПАН і МАРІЯ СИНЕЙКИ
ОЛЕКСАНДЕР і МАРІЯ ТАТАРСЬКІ
ВОЛОДИМИР і АНАСТАЗІЯ ЖИЛАВІ

Замість квітів на могилу нашого Дорогого Стрийка

бл. п. о. НИКОЛИ СИРОТЮКА

складаємо:

Юліян і Ірина ОХРИМОВИЧІ — на убогих залишенців 10,00 дол.

Евген і Стефанія СИРОТЮКИ — на Катедру Українознавства 10.00 дол.

Ігор і Дарія СЕНИКИ — на Катедру Українознавства 10.00 дол.

У глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що 1-го березня 1968 року ненадійно помер наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, ТАТО, СИН, БРАТ і ДІДУНЬО

бл. п.

Еміль Сушків

ПАНАХИДА відбудеться у вівторок, 5-го березня 1968 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН в середу, 6-го березня 1968 року о год. 9-ій ранку з того ж похоронного заведення до церкви св. Юра, а опісля на український цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

дружина — МАРІЯ
донька — МАРТА ВОРОХ з мужем ДАРКОМ і внучкою ЛЯРИСОЮ
мати — МАРІЯ
брат — ВОЛОДИМИР з дружиною ВІРОЮ і дочкою ДАРІЄЮ
сестра — СТЕФАНІЯ САЛДАН з мужем МИХАЙЛОМ
та ближча і дальша Рідня тут і в Україні

Пам'яті Марії Яримович

Коли всі раділи приходом Божої Правди — народженням Богочоловіка, то нам, членкиням 22-го Відділу Союзу Українок в Шикаґо прийшлось поділитися сумною вісткою з громадянством, що попрощала цей світ і нас всіх — наша невіджалувана активна членкиня Марія Яримович, залишаючи в глибокому смутку чоловіка Юрія, сина Бориса та дочку Оксану, все наше жіноцтво, молодь та всю українську громаду в Шикаґо.

Марія з Соболів Яримович народилася в 1920 р. в Самарканді — Ташкент, де її батько перебував у російському полоні під час визвольної боротьби, як вояк української армії. По закінченні війни батько Марії переїхав до Львова. І так Марійка пережила все дитинство та молодість у Львові.

Марія, одержавши педагогічну освіту, з любов'ю всю себе посвятила нашій дітворі як учителька в дитячих садках по селах Львівщини.

Марія Яримович

В червні 1944 р. одружилася з Юрієм Яримовичем. Виїхавши на еміґрацію в Німеччину, вона з чоловіком осіла в таборі для переміщених осіб в Реґенсбурґу. Тут працювала в дитячому садочку та як учителька руханки в народній школі.

З початком 1950-их років вона переселилася з родиною до ЗДА до Шикаґо, де включається в улюблену педагогічну працю в школі парафії св. о. Миколая, та в ромадську працю як співосновниця Клюбу Львовян, а передовсім в працю Союзу Українок Америки.

Від 1955 року тісно пов'язана діяльність Марії Яримович з 22-им Відділом СУА. Вона всеціло віддала себе для росту нашого Відділу. На перших сходинах вона взяла на себе обов'язок підготовити з дітьми програму „Українського Різдва" в Американському музеєю для чужинецької публіки. З того часу все і всюди була готова до праці.

На пості культурно-освітньої референтки, а потім голови Відділу Марія Яримович всеціло посвятила себе праці для СУА. Присднувала нових членкинь, нав'язувала співпрацю з іншими організаціями, підготовляла імпрези, доповіді, виставки народнього мистецтва серед своїх та чужих, дбала пильно про участь нашого Відділу у святкових імпрезах в Американському Музею з виступами дітей та молоді, ознайомлювала чужинців з нашими традиціями, писанням писанок і влаштовувала виставки писанок у публічній бібліотеці.

За її головування при нашому Відділі зорганізовано перший жіночий хор, душею та мотором якого вона була. Жертвенним мистецьким керівником хору був чоловік Марії — Юрій. Наш хор начисляв 30 членів, придбав стилеві народні строї і виступав на різних загально-громадських та жіночих імпрезах, а для чужинців кожного року з колядками в Музеї у прорамі „З Різдвом кругом світу", в ІМЦІ, на концерті Об'єднаної Ліґи Хорватів і т.п. 27-го червня 1964 р. члени нашого хору взяли участь у спільних святкуваннях Шевченкових днів у Вашинґтоні.

На XIII Конвенції СУА Марію вибрано на другу заступницю голови Централі СУА. Надання такого посту голові нашого Відділу вказує, що Централя СУА і учасниці Конвенції оцінили гідно працю голови 22-голови 22-го Відділу в Шикаґо. І не диво, бо Марія цілою душею поринала в ромадську працю, захоплювалася опікою над дітьми та молоддю, організувала вистави, ялинки, забави. Її душа горіла вогнем самопожертви. Вона живо реаґувала на всі громадські події і глибоко переживала усі невдачі з вірою, що все колись піде кращим шляхом. Обурювалася проти тих, для кого Україна була вигідною заслоною для власних амбіцій.

Так відійшла від нас несподівано й нагло одна з палких патріоток, самовідданих і скромних представниць українського жіноцтва, що своїм життям та працею дають взірець відданости Батьківщині і любови до ближніх своїх. Відійшла у вічність добра і зразкова мати та дружина, зразкова жінка-українка вірна дочка свого народу.

Покійна була членкинею 379-го Відділу УнСоюзу.

Рома Турянська

РАДА ДИРЕКТОРІВ УККА...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

лених Націй, постійні контакти із законодавцями та різні репрезентації, згадавши також про участь його і проф. Романа Смаль-Стоцького в недавньому суді світової опінії над комунізмом та про листа до державного секретаря Діна Раска з інфомаціями про нові документи про русифікацію та переслідування в Україні.

Участь у Демократичній і Республіканській конвенціях

На закінчення свого звіту проф. Добрянський видвигнув ряд пропозицій для праці в цьому році. Він запропонував і Рада Директорів погодилася, щоб в Демократичній конвенції в цьому році виборів президента ЗДА взяли офіціяльну участь від УККА Йосип Лисогір і д-р Володимир Душник, а в Республіканській конвенції таку участь взяли він, проф. Добрянський, і адв. Іван Робертс. Він також запропонував, щоб УККА став членом міжнародної Антибольшевицької Ліґи, якщо вона включить у свій статут справу Тижня Поневолених Націй, та щоб на черговій наради цієї Ліґи, які мають тідбутись цієї осени в Сайґоні у В'єтнамі делеґувати від УККА секретаря Ігната Білинського. Проф. Добрянський рекомендував, щоб X. Конґрес Американських Українців відбути в наступному, 1969-му році.

Становище до подій в Україні

Пропозиції Екзекутиви в цій справі реферував секретар Ігнат Білинський. Екзекутива думає і плянує якнайширше використати опубліковані нові документи про русифікацію та продовжуване переслідування і терор МГБ в Україні, зокрема проти українських інтелектуалів. Відповідну акцію в цій справі на міжнародному терені та в усіх країнах українського поселення плянує Президія Секретаріяту СКВУ та крайові репрезентації українців в інших країнах. Цього року в квітні відбудеться в Теґерані чергова конференція ОН в справі Прав Людини і на той час плянується найширша акція протестів проти продовжуваного комуно-московським окупаційним режимом народовбивства в Україні. Плянується велика маніфестація в цій справі біля пам'ятника Шевченкові у Вашинґтоні та в Ню Йорку біля Об'єднаних Націй. Робиться також відповідні заходи для репрезентації в Теґерані.

Дискусія

У дискусії заторкнено головно такі справи, як: Народний Фонд, його висоти і способів його збільшення; загальна байдужність Відділів УККА у справі приєднювання нових постійних платників національного податку та кольпортажі видань УККА; нездорове явище конкуренції двох Комітетів для святкування Української Національної Революції — місцевих Відділів УККА й окремого Комітету, що його покликав був до життя Український Конґресовий Комітет Америки; використання біжучого року президентських виборів для інформаційно-пропаґандивної акції про визвольну проблему України, нав'язавши до останніх подій в Україні; „Заява" 35-ох працівників і викладачів в американських високих школах, вислана до совєтських проводирів: звернено увагу на суперечність принципу безпосереднього контакту з окупантами України й відклику до конституції СССР з основними принципами УККА та на дискредитування тією Заявою загалу українських професорів в Америці, при чому прийнято до відома, що Асоціяція професорів українців в американських високих школах різко від тієї Заяви відмежувалась; підкреслювано конечність частішого скликування Політичної Ради й тавровано, що від часу 9-го Конґресу Політична Рада відбула тільки одне засідання; висловлено бажання, щоб до переслухування на Конґресових Комісіях делеґовано не завжди тих самих діячів з старшої ґенерації, але також молодших віком професорів американських університетів чи ветеранів американської Армії; — і багато інших справ.

10-ий Конґрес — у 1969 році

Після дискусії над справою скликання 10-го Конґресу Американських Українців вирішено в голосуванні — на внесок проф. Лева Добрянського — 29 голосами відбути такий Конґрес у 1969 році, по змозі у Вашинґтоні. 7 осіб голосували за переведення Конґресу вже в цьому році.

Тому, що п. Антін Батюк зрікся головування в Політичній Раді, то її головою залишається проф. Лев Добрянський, як президент УКК. Він заявив, що він визначить — згідно з статутовим правом — нового голову Політичної Ради на найближчому засіданні Екзекутиви.

Зміна статуту УККА

У зв'язку з застереженням щодо деяких змін статуту, що їх перевів 9-ий Конґрес Американських Українців, та з потребою нових змін, достосованих до змінених потреб, обрано 7 членів Статутової Комісії — як це доручає статут — і 10 осіб-дорадників з повним правом участи в усіх нарадах Комісії та зголошування внесків і поправок. Статутову Комісію становлять: адв. І. Робертс, д-р М. Стахів, д-р Я. Падох, д-р П. Стерчо, мґр. Є. Лозинський, д-р Б. Коваль і д-р Ст. Ворох. Дальші члени: А. Батюк, І. Винник, д-р Дзерович, проф. Б. Гнатюк, Й. Лисогір, Вол. Мазур, д-р О. Ничка, Стефанія Пушкар, о. кан. М. Харина та д-р М. Ценко.

Зорганізоване робітництво співпрацює з Урядом в ліквідації безробіття

Бел Гарбор, Флоріда. — Голова Американської Федерації Праці — Конґресу Індустріяльних Організацій Дж. Міні заявив, що ним очолювана організація співпрацюватиме з Урядом та з представниками працедавців, щоб до половини 1971-го року перевишколити та затруднити 500.000 робітників, які тепер творять так зване „тверде ядро" безробітних, це значить тих, що довший час не можуть дістати праці, бо не мають фахового вишколу. Міні склав цю заяву на закінченні зимової сесії Виконної Ради АФП-КІО. Цю справу реферував на Виконній Раді асистент президента Джансона Джозеф А. Каліфано та директор Моторової Компанії Форда Ліо С. Бібі. В цій урядовій програмі передбачена співпраця Уряду з працедавцями — великими промисловими компаніями, — та зі зорганізованим робітництвом, яке мусить змінити свою дотеперішню політику у відношенні до промисловців та дозволити їм затруднити цих нефахових безробітних, приймаючи їх до своїх організацій.

● Південно - в'єтнамський уряд заборонив продаж американського тижневого журналу „Нюзвік" за допис його кореспондента в В'єтнаму, в якому той журналіст твердив, що ніхто не таврує В'єтконґ за його наскок на південно-в'єтнамські міста. Переведено теж численні арештування між опозиційними буддистськими та цивільними колами.

Інформація з Централі АБН

Мюнхен. — У бюрі АБН перекладено на англійську мову такі документи з України і з концтаборів та переслано їх різним англомовним газетам, включно з „ТАЙМС"-ом: Листа В. Чорновола (скорочений текст), Івана Кандиби (повн. текст) промову І. Дзюби про Бабин Яр, С. Караванського (до Спілки Журналістів і обвинувачення проти „міністра" Даденкова), листа трьох журналістів до колективу журналу „Перець", заяву І. Геля, Заяву мистця О. Заливахи, листа Масютка до Прокурора УССР, листа з концтабору ч. 17 Дубравного Управління, листа жінки Караванського до Брежнєва, список заарештованих письменників, студентів та інших в'язнів (іншими мовами). Усі ці матеріяли є вже у великій частині надруковані в „АБНкореспонденц", а інші друкуються. Незалежно від цього, їх розсилається в машинописах світовим пресовим агенціям, газетам, політикам у різних країнах і континентах світу.

Крім того, Українська Інформаційна Служба, Мюнхен, опублікувала німецькою мовою циклостилевим виданням документацію Івана Кандиби вцілому. Обширні суттєві витяги з документів В. Чорновола французькою мовою опублікував місячний журнал Організації Українців у Франції (ОУФ) „Ль'Ест Еропісн", присвятивши цьому увесь номер журналу. Пресове Бюро АБН прохає інші видавництва, які перекладають на чужі мови крайові публікації, надсилали йому для використання, щоб двічі не робити тієї самої перекладної роботи. Пресове Бюро АБН не має ніяких застережень проти використовування зроблених ним перекладів, які з'являються в „АБНкор.", в „Юкреінієн Ревю" чи окремими виданнями. В інтересі тих, які терплять, є щоб усіми можливими шляхами світ дізнався про їх змагання, тому зі свого боку Пресбюро АБН ставить всім до диспозиції опрацьовані ним публікації.

ПЕРЕДЗАПУСНИЙ ОБІД З МИСТЕЦЬКОЮ ПРОГРАМОЮ

Ірвінґтон. — Заходами Сестриці св. Покрови при Українській Православній Церкві св. Тройці в неділю 3 березня після Богослуження тут в парафіяльній залі відбувся передзапусний обід з мистецькою програмою, якою проводив проф. С. Вожаківський. На програму вечора склалися: промова п. І. Галія, гра на клярнеті Юрія Бабенка, дует п-ни В. Гаращенко та п-ни С. Криси і сольоспів п-ні В. Яворської. На закінчення обіду коротку промову про значення посту виголосив о. протопресв. А. Селепина.

У ПОЛТАВІ БУДУЮТЬ 9-ТИПОВЕРХОВІ БУДИНКИ

Декілька 9-типоверхових будинків розпочали будувати в Полтаві, яка дотепер не мала високих будов. Стіни із селікатної цегли. „Радянська Україна" з 25 лютого сповістила, що „Замість балконів тут будуть просторі відкриті галерії — лоджії, прикрашені різнобарвним українським орнаментом. У будинках — ліфти, сміттепроводи, вмонтовані в стіни шафи у кухнях та інші зручності".

ТАРЗАН, Ч. 5959. Бій на життя й смерть!

Тубільці вюдю гигикали з радости, спостерігаючи, як на життя й смерть кипіла боротьба між Тарзаном і Сейбором,

Здавалося, немов би то чорний лев мав бути переможцем . . .

Бо мавполюд був приголомшений цим томлячим конфліктом!